

Samospráva

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Právní postavení a úkoly obcí upravuje zákon č. **128/2000 Sb. o obcích** v platném znění (dále jen zákon). Samosprávné postavení obcí, včetně jejich fungování, je založeno na osobním, územním a ekonomickém základu.

Za občany obce, tedy osoby, které se mohou zapojovat do samosprávy obce, se považují všechny osoby, které mají státní občanství České republiky a jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu. Obec má jedno nebo více katastrálních území.

Obec je **veřejnoprávní korporací**, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Působnost obce

Působností obce se rozumí právně vymezený okruh společenských vztahů, předmět, obsah a rozsah činností, v nichž obec realizuje svoji pravomoc.

Působnost obce se dále dělí na dvě skupiny:

1. Působnost samostatnou, samosprávnou. Jedná se o věci, které si obec spravuje samostatně. Do skupiny samostatné působnosti jsou zařazeny záležitosti, které se dotýkají v první řadě života obyvatel a jejichž význam tento rámec nepřesahuje. Samostatná působnost neznámá libovůli obce a jejích orgánů. Možnost obce "samostatně" řešit své záležitosti je třeba neustále poměřovat v kontextu s platnými zákony a ostatními právními předpisy.

2. Působnost přenesenou, delegovanou. Jde o záležitosti veřejné správy, které náleží státu, avšak tento je na obec přenesl. Jejich význam přesahuje rámec obce a stát má zájem na ovlivňování jejich výkonu. Pokud zákon svěří obci výkon státní správy, je území obce správním obvodem a orgány obce jsou povinny zabezpečit úkoly v přenesené působnosti. Mezi přenesenou působností patří např. výkon činnosti na úseku územního plánování a stavebního řádu, projednávání přestupků, zajišťování státní správy ochrany ovzduší, sociální zabezpečení atd.

Dle § 10 zákona může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou ve věcech vyjmenovaných pod písmeny a) – d). V přenesené působnosti obec vykonává záležitosti jiného nositele správy – státu. Rozsah této agendy je dán především přímo zákonem. Zákon v § 11 zmocňuje radu obce k vydávání právních předpisů v přenesené působnosti, které označuje jako nařízení obce. Zákon v § 99 stanoví, že v obci, kde se rada nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li zákon jinak.

Organizační struktura

Základním orgánem obce je **zastupitelstvo obce** volené občany v přímých volbách a rozhodující ve věcech patřících do samostatné působnosti. Pravomoci zastupitelstva vyjmenovává zákon v hlavě IV, v díle 2 § 84 odst. 2 a v § 85. Tyto činnosti nemůže zastupitelstvo svěřit jinému orgánu obce. Dle § 84 odst. 4) si zastupitelstvo může vyhradit další pravomoc v samostatné působnosti, mimo pravomoci vyhrazené zastupitelstvem volené radě města podle § 102 odst. 2 zákona.

Starosta

Zákon přiznává postavení orgánu obce také starostovi, který je ze své činnosti odpovědný zastupitelstvu obce, neboť právě zastupitelstvo starostu a místostarosty volí z řad svých členů. Starosta zastupuje obec navenek a stojí v čele obecního úřadu.

Obecní úřad

Ustanovení § 109 zákona stanoví personální složení obecního úřadu, který je v případě obce Sudice tvořen starostou, místostarostou a zaměstnanci obce zařazenými do obecního úřadu.

Obecní úřad představuje sídlo výše uvedených orgánů obce a zastřešující složku výkonu správy v obci. V samostatné působnosti úřad plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo a zároveň vytváří podmínky pro jeho činnost. V činnosti pomáhá i výborům a komisím. Zcela jiné je jeho postavení v oblasti přenesené působnosti, kdy úřadu přísluší vykonávat státní správu. Z tohoto pohledu má úřad postavení správního úřadu nadaného pravomocemi výkonné správy, v jejichž plnění je podřízen příslušnému krajskému úřadu.

Obecní úřad je pouhým orgánem obce bez právní subjektivity. Právní osobou, která má způsobilost mít práva a povinnosti je tedy Obec Sudice.

Orgány zastupitelstva obce

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory, které se podílejí na výkonu samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídají zastupitelstvu. Rozhodnutí jaké druhy výborů zastupitelstvo zřídí, ponechává zákon na jeho uvážení, povinně se však zřizují výbory finanční a kontrolní.